

האסיפה הכללית של החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה

האסיפה הכללית של החברה נערכה בתל-אביב ביום ה', י"ג בשבט תשכ"ו (3.2.1966), במוזיאון תל-אביב.

נשיא החברה, פרופ' ב. מזר, פתח את המושב הראשון בקריאת ברכתו של נשיא המדינה, פטרון החברה :

בשל ברכת הגשמים, ששיבשה עלי את סדר יומי, נאלץ אני, לצערי, להסתלק ממחשבתי לבוא ולברך אישית את הכינוס של החברה לחקר ארץ-ישראל, כאשר רציתי.

מיטב ברכותי לידידי המלומדים, שהעמיקו והרחיבו השנה את תחומי חקירת ארצנו כאשר לא שיערנו, ואיחולי הנאמנים לכל בני החברה, השקדנית והתרוצה, אשר בכינוסיה ובפרסומיה מחבבת את המולדת על המוני יושביה, ומעמיקה את שורשינו הנפשיים בתוכה. יבורכו כל העושים והמעשים, והארץ תענה.

בברכות וביקר

זלמן שזר

לאחר-מכן כיבדה האסיפה בקימה את זכרם של חברי החברה שהלכו לעולמם בשנה האחרונה. ואלה הם : מר מ. שרת, מר ש. טולקובסקי, ד"ר ל. קדמן, פרופ' י. מגדלסון (ארה"ב), פרופ' א. ספייר (ארה"ב) ופרופ' א. גודינאף (ארה"ב).

בדברי פתיחתו עמד פרופ' מזר על מקום החברה במחקר הארכיאולוגי של ישראל ועל התפתחותה והישגיה בשנים האחרונות. הוא ציין את שיתוף-הפעולה ההדוק שבין שלושת המוסדות העוסקים בארכיאולוגיה — המחלקה לארכיאולוגיה של האוניברסיטה, החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה ואגף העתיקות והמוזיאונים — שיתוף-פעולה הבא לידי ביטוי, בין היתר, במועצה הארכיאולוגית העליונה, שהחלה בפעולתה לפני שנים אחדות. בהמשך דבריו הזכיר פרופ' מזר את המפעלים הארכיאולוגיים הגדולים שארגנה החברה מאז האסיפה האחרונה — בתחום התפירות, הפרסומים והפצת ידיעת הארץ בציבור — וציין את רוח-ההתנדבות הפועמת בחברה ואת התגובה הרבה שבפעולותיה. כן עמד על הצורך למשוך כוחות צעירים לפעולת החברה. בהמשך דבריו שלח איחולי החלמה ואריכות-ימים לראשוני החברה — לפרופ' נחום סלושץ, במלאות לו 95 שנה, ולד"ר א. י. ברור, המזכיר הראשון של החברה, בהגיעו לגבורות. כן בירך את חברי הוועד המנהל 'ה' מ. קול וט. קולק ואת חברי המועצה 'ה' מ. גמיר וא. חושי — את מר קול להתמנותו לשר הפיתוח והתיירות, את מר קולק להיבחרו לראש עיריית ירושלים ואת מר גמיר ומר חושי להיבחרם מחדש לראשי עיריות תל-אביב וחיפה. בסוף דבריו הודה היושב-ראש למשפחת ליף על שהעמידה לרשות

האסיפה הכללית של החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה

החברה פרסם-מחקר בידיעת הארץ, לזכרו של מר זלמן ליף המנוח, לשעבר יושב-ראש הוועד המנהל. הפרס יחולק בכינוסים לידיעת הארץ, וועדה מיוחדת שתתמנה על-ידי החברה תקבע את התקנון ואת הזוכים בו. פרטים נוספים יפורסמו בחוברת "ידיעות". את ברכת עיריית תל-אביב הביא מר מ. נמיר, שעמד על זכויותיה של החברה בחקר קדמוניות הארץ, בהקנותה בכך ערכים לאומיים ואוניברסאליים להמוני העם ולבני-הנוער. מר נמיר ציין את המפעלים הארכיאולוגיים הנעשים בתל-אביב—יפו והסביבה, והודה לראשי החברה על עזרתם בביצוע משימות אלו.

מר מ. קול, שר הפיתוח והתיירות, העלה על נס את רוח-ההתנדבות הפועמת בלב אנשי החברה, ושיבח את המסירות הרבה שבה נעשים מפעליה הרבים. בין השאר עמד השר על הקשר שבין החברה למשרדו, והבטיח שיתוף-פעולה בעתיד.

את ברכת אגף העתיקות והמוזיאונים הביא ד"ר א. בירן, שעמד על ההשאה הרבה שמשורה החברה על כל המפעלים הארכיאולוגיים הנעשים בארץ.

לאחר-מכן בירך פרופ' מזור את פרופ' ג. אביגד במלאות לו 60 שנה, והזמינו להרצות על הנושא: "לחקר החותמות העתיקים". ההרצאה לוותה בשקופיות.

את המושב השני ניהל יו"ר הוועד המנהל, פרופ' י. ידן. מזכיר-הכבוד של החברה, מר י. אבירם, סקר את פעולות החברה ואת תכניותיה לעתיד — בתחום החפירות, הפרסומים והפצת ידיעת הארץ בציבור. בחמש השנים האחרונות היתה פעילות ענפה בתחום החפירות, ואילו בשנים הבאות תופחתנה פעולות-השדה, והחופרים יתרכזו בעיקר בעיבוד החומר הרב שהעלו מנככי האדמה. בתחום הפרסומים תהיה הרחבה ניכרת: יפורסמו דינים-וחשבונות על החפירות, הן בסידרת מחקרי מדבר יהודה והן בסדרות אחרות. הרבעונים יוסיפו להופיע כסדרם, ותוך שנה תצא לאור האנציקלופדיה לחפירות ארץ-ישראל. מלבד זה נמצאים בדפוס כמה פרסומים נוספים, כגון ארץ-ישראל, כרך ה, ובית-שערים, כרך ב. אשר להפצת ידיעת הארץ בציבור — הודיע מר אבירם, שהכינוס הכ"ד לידיעת הארץ ייערך השנה בחול-המועד סוכות בטבריה. בצד הכינוסים לידיעת הארץ, הנערכים באזוריה השונים של ישראל, תוסיף החברה לערוך סיורים לימודיים לארצות הים התיכון, כדי להעשיר ולהפרות את עבודתנו הארכיאולוגית בארץ. בפסח תשכ"ו ייערך סיור לחופי תורכיה באניה "מולדת", לפי תכנית עשירה ומגוונת. החברה תוסיף לארגן הרצאות ותנסה להרחיב את פעולת הסניפים השונים. החברה משתפת פעולה עם מוסדות ומשרדים שונים, ונעזרת בהם בפעולות רבות. במיוחד יש לציין את רשות הגנים הלאומיים, את מרכז ההסברה שבמשרד ראש-הממשלה ועיריות שונות.

עו"ד ח. קרונוולד מסר דין-וחשבון כספי מטעם ועדת-הביקורת. החברים גיחון (תל-אביב), קרן-צבי (יגור), קרסל (כפר-הס), פרנקל (חיפה) וחימי כהן (תל-אביב) העירו הערות שונות לסקירות שהושמעו.

בהמשך המושב אושרו שינויים מספר בתקנון החברה. ואלה הם:

1. פטרון החברה הוא נשיא המדינה.

האסיפה הכללית של החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה

2. האסיפה הכללית מתכנסת אחת לשלוש שנים, לכל הפחות, באחת משלוש הערים הגדולות — ירושלים, תל־אביב או חיפה.
 3. האסיפה הכללית בוחרת את המועצה ואת ועדת־הביקורת.
 4. הוועד המנהל ייבחר על־ידי המועצה, בהתאם לתקנון הבחירות.
 5. מספר חברי המועצה לא יעלה על 70.
 6. מספר חברי־הכבוד לא יעלה על 20.
- כדי להגביר את פעולות המועצה הוחלט להרחיבה ולצרף אליה כוחות צעירים. כן הוחלט לבחור, בפעם הראשונה, בחברי־כבוד של החברה.

ח ב ר י ם ה כ ב ו ד

מר זלמן שזר, נשיא המדינה	ד"ר נחום גולדמן
(פטרון החברה)	פרופ' ב"צ דינור
פרופ' ו. פ. אולברייט (ארה"ב)	מר יוסף וייץ
מר דוד בן־גוריון	מר נ. וילבוש
גב' רחל בן־צבי־ינאית	פרופ' נ. ה. טור־סיני
ד"ר א. י. ברור	מר מתתיהו לונץ
ד"ר ע. בן־דור	פרופ' נחום סלושץ
ד"ר ר. בארנט (לונדון)	מר יהודה אלמוג
פרופ' נ. גליק	

ח ב ר י ה ו ו ע ד ה מ נ ה ל

פרופ' ב. מזר, נשיא	ד"ר י. אהרוני
פרופ' י. ידן, יושב־ראש הוועד המנהל	מר א. אילת
מר מ. קול, גזבר־כבוד	ד"ר א. בירן
מר י. אבירם, מזכיר־כבוד	פרופ' ח. ז. הירשברג
פרופ' נ. אביגד	פרופ' ד. עמירן
פרופ' מ. אבי־יונה	מר ט. קולק

ח ב ר י ה מ ו ע צ ה ה ו ו ת י ק י ם

מר ז. ארן, שר החינוך והתרבות	פרופ' ש. ייבין
פרופ' צ. מ. אורלינסקי, יו"ר סניף החברה	ד"ר פ. פ. כהנא
בארצות־הברית	פרופ' א. מלמט
מר י. ברסלבי	ד"ר מ. נאור
מר ע. ברושי	ד"ר א. גבנצל
מר מ. גורדון	מר מ. נמיר
מר אבא חושי	גב' רות עמירן
ד"ר ז. וילנאי	פרופ' י. פראור

האסיפה הכללית של החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה

מר ז'אן פרו	ד"ר מ. ישי, יו"ר סניף תל-אביב
ד"ר י. קפלן	מר א. פרנקל, יו"ר סניף חיפה
פרופ' מ. שטקליס	מר י. רות, החוגים לידיעת הארץ

חבריה המועצה החדשים

ד"ר ש. אביצור	ד"ר מ. הראל
מר ד. אוסישקין	מר י. ינאי
מר א. איתן.	גב' יעל ישראל
ד"ר י. אלגביש	מר מ. כוכבי
מר י. אלון, שר העבודה	מר א. לינדר
מר ח. אלפרין	ד"ר א. גגב
ד"ר קלר אפשטיין	מר י. גוה
מר י. גולדבורט	מר אלישע סולץ
ר"ר ישראל גולדשטיין	מר ש. י. שוייג
מר מ. גיחון	פרופ' י. שטנר
אדר' ע. דונאייבסקי	מר א. שטרן
ד"ר טרודה דותן	ד"ר ח. תדמור
ד"ר מ. דותן	

ועדת הביקורת

מר י. האפט

מר ח. קרונגולד

היושב-ראש סיכם את הדיונים, ענה על ההערות שהושמעו ואיחל לחברים החדשים הצלחה בפעולתם.

הערה

מאמריהם של ב. מזר, א. מלמט, ח. תדמור ור. גופנא לכבודו של פרופ' אביגד לא נכללו כאן מחוסר מקום ויודפסו בחוברת הבאה.

